

การเปรียบเทียบรูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์ แบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์และไม่เคร่งครัด ฉันทลักษณ์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

A Comparison of the Formats of Writing Poem Strict Prosodies and Non Strict Prosodies of High School Students

พิชญา สุวรรณโน^{1*}

Pitchaya Suwanno^{1*}

¹ อาจารย์, สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารธุรกิจ, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Lecturer, Department of Thai for Business Communication, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

* Corresponding author, E-mail: pitchaya_s@hu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสารโดยใช้วิธีพรรณนาวิเคราะห์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์แบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์กับไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กวีนิพนธ์ของนักเรียนมี 72 ชิ้นงาน เป็นของนักเรียนเพศหญิง 50 ชิ้นงาน เพศชาย 22 ชิ้นงาน แยกตามระดับการศึกษาเป็นของชั้น ม.4 มากที่สุด 35 ชิ้นงาน ชั้น ม.5 มี 24 ชิ้นงาน และ ชั้น ม.6 มี 14 ชิ้นงาน เมื่อเปรียบเทียบรูปแบบการเขียนพบว่า ใช้รูปแบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์น้อยกว่ารูปแบบ ไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ โดยใช้รูปแบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์ 30 ชิ้นงาน เป็นของนักเรียนเพศหญิงและเพศชายในสัดส่วนที่เท่ากันคือ 15: 15 ชิ้นงาน ส่วนรูปแบบไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ มี 42 ชิ้นงาน เป็นของนักเรียนเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ 37: 7 ชิ้นงาน เมื่อแยกตามระดับการศึกษาพบว่า กวีนิพนธ์แบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์เป็นของนักเรียนชั้น ม.4 มากที่สุด จำนวน 13 ชิ้นงาน ชั้น ม.5 มี 11 ชิ้นงาน และชั้น ม.6 มี 6 ชิ้นงาน เป็นไปในทิศทางเดียวกับกวีนิพนธ์แบบไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ที่เป็นงานของนักเรียนชั้น ม.4 มากที่สุด จำนวน 22 ชิ้นงาน รองลงมาเป็นชั้น ม.5 มี 13 ชิ้นงาน และชั้น ม.6 จำนวน 8 ชิ้นงาน ตามลำดับ

คำสำคัญ: กวีนิพนธ์, เคร่งครัดฉันทลักษณ์, ไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์, มัธยมศึกษา

Abstract

This documentary research using descriptive analysis. The purpose of the study is to compares the written form of 72 strict prosodies anthology and non strict prosodies of students. The research found that there are 50 piece of female students and 22 piece

male students. When classified by level of study, found that 35, 24, and 14 piece of Students grade 4, 5, and 6, respectively. In comparison writing format found that They used 30 strict prosodies, the proportion between female students and male students are equidistant 15:15 piece. They are 42 non strict prosodies. Female students used non strict prosodies more than clearly male students 35:7 piece. When considering by level of study found that the most students used strict prosodies forms are grade 4, 5, and 6 with 13, 11, and 6 piece respectively. The results are similar with non strict prosodies format that the most students used non strict prosodies are grade grade 4, 5, and 6 with 22, 13, and 8 piece respectively.

Keywords: Poem, Strict prosodies, Non strict prosodies, High School Students

บทนำ

กวีนิพนธ์ไทยเป็นรูปแบบคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยมีข้อกำหนดทางฉันทลักษณ์ จึงเป็นวรรณกรรมที่มีความพิเศษด้านรูปแบบการเขียนที่เป็นเอกลักษณ์ที่กวีบรรจงคัดสรรรูปแบบการเขียนเพื่อถ่ายทอดแนวความคิด สื่อความหมายด้านสังคมและวัฒนธรรมผ่านภาษากวีที่งดงามตรึงใจผู้อ่าน สืบสานภูมิปัญญา ด้านการใช้ภาษาไทยอย่างสร้างสรรค์

การถ่ายทอดแนวความคิดผ่านกวีนิพนธ์ของกวีไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันมีรูปแบบที่หลากหลายเปลี่ยนแปลงไปตามความนิยมของยุคสมัย สมัยก่อนกวีไทยยึดถือรูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์โดยเคร่งครัดตามฉันทลักษณ์ ได้แก่ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย ซึ่งต้องเขียนโดยคำนึงถึงความถูกต้องตามลักษณะบังคับคำประพันธ์ อันประกอบด้วย คณะ สัมผัส คำครุ-ลหุ คำเอก-คำโท คำเป็น-คำตาย พยางค์ คำนำ คำสร้อย และวรรณยุกต์ ที่กำหนดให้ใช้แตกต่างกันตามชนิดของคำประพันธ์ กล่าวคือ โคลง ใช้ลักษณะบังคับ ได้แก่ คณะ สัมผัส คำเอก-คำโท และคำสร้อย ฉันท์ ใช้ลักษณะบังคับ ได้แก่ คณะ สัมผัส คำครุ-ลหุ และพยางค์ กาพย์ ใช้ลักษณะบังคับ ได้แก่ คณะ สัมผัส และพยางค์ กลอน ใช้ลักษณะบังคับ ได้แก่ คณะ สัมผัส และวรรณยุกต์ และคำประพันธ์ประเภทร่าย ใช้ลักษณะบังคับ ได้แก่ คณะ สัมผัส คำเอก-คำโท และพยางค์ ซึ่งจะเห็นได้ว่ากวีนิพนธ์แต่ละชนิดมีการบังคับคณะและสัมผัสเป็นพื้นฐานควบคู่กันเสมอ

สมัยต่อมาได้มีการประยุกต์รูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์ที่แตกต่างไปจากเดิม นั่นคือมีการเขียนกวีนิพนธ์แนวใหม่ที่ลดความเคร่งครัดด้านฉันทลักษณ์ หรือเรียกกันว่ากวีนิพนธ์แบบไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ เช่น กลอนเปล่า ที่มีลักษณะพื้นฐานคือเขียนวรรคละหนึ่งบรรทัด และไม่บังคับสัมผัสเจาะจงตำแหน่งคำในแต่ละวรรค เป็นคำประพันธ์รูปแบบใหม่ ปรากฏขึ้นในช่วงที่การแต่งกลอนประเภทเคร่งครัดฉันทลักษณ์ และพราหมณ์สัมผัสถึงจุดอิ่มตัว (ศิวกันท์ ปทุมสูติ, 2548) ทำให้กวีรุ่นใหม่สนใจแต่งคำประพันธ์ประเภทนี้เพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีกวีหลายกลุ่มสนใจเขียนกวีนิพนธ์แบบไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์เพิ่มขึ้น ก็ไม่ได้ทอดทิ้งกวีนิพนธ์รูปแบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์ที่ตกทอดมาจากครูกวีแต่โบราณ ดังผลการวิจัยของ

กิตติมา จันทรลาว (2555) ที่ได้ศึกษากวีนิพนธ์ของสถาพร ศรีสังข์ พบว่า ใช้รูปแบบการประพันธ์ทั้ง 2 ชนิด คือแบบฉันทลักษณ์เดิมที่มีมาแต่โบราณ ได้แก่ กลอน กาพย์ โคลง ฉันท์ ร่าย และรูปแบบกวีพจน์อิสระ เป็นต้น สรุปว่าลักษณะการเขียนกวีนิพนธ์ไทยในปัจจุบันจึงมีทั้ง 2 รูปแบบ คือ แบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์และไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ ซึ่งล้วนงดงามวิจิตรด้านอรรถรสทางภาษาวรรณศิลป์

ปัจจุบันการเขียนกวีนิพนธ์ไทยแพร่หลายมากขึ้น โดยเฉพาะในแวดวงการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้บรรจุผลงานกวีนิพนธ์อันทรงคุณค่าหลายเรื่องไว้ในตำราเรียนวิชาภาษาไทยและหนังสืออ่านนอกเวลา สร้างโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาเรียนรู้กวีนิพนธ์หลากหลายรูปแบบ ความยากง่ายแตกต่างกันตามระดับการศึกษา เพื่อฝึกทักษะการเขียน แต่จากการที่ผู้วิจัยได้สอนรายวิชาภาษาไทยในเรื่องการเขียนกวีนิพนธ์กลับพบว่า นักเรียนบางส่วนยังขาดความเข้าใจด้านรูปแบบการเขียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนยังไม่แน่ใจว่าตนเองมีความถนัดในการเขียนกวีนิพนธ์รูปแบบใดหรือชนิดใด ทำให้บางคนต้องเสียโอกาสในการฝึกทักษะการเขียนกวีนิพนธ์

ดังนั้นเมื่อผู้วิจัยได้เข้าร่วมโครงการค่ายรวมพลคนชอบเขียน คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ซึ่งมีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาเขตภาคใต้ตอนล่างสนใจร่วมโครงการหลายโรงเรียน จึงเกิดแนวคิดที่จะศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์แบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์และไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ของนักเรียนจากโครงการนี้ว่านักเรียนแต่ละเพศ วัย และช่วงชั้น มีรูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์อย่างไร เพื่อใช้ประโยชน์ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับฝึกทักษะการเขียนกวีนิพนธ์ให้กับนักเรียนนักศึกษาและเอื้อประโยชน์ต่อการจัดบริการวิชาการของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์แบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์และไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความถนัดและสนใจในการเลือกรูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์แบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์และไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

กวีนิพนธ์ของไทยมีความงดงามด้านการใช้ภาษาและได้รับการสืบทอดมายาวนาน จากการศึกษา กวีนิพนธ์ไทยปัจจุบันสรุปได้ 2 รูปแบบ ประกอบด้วยกวีนิพนธ์แบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์ และไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์

กวีนิพนธ์แบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์ เป็นการเขียนโดยยึดรูปแบบที่ถูกต้องตามลักษณะบังคับทางฉันทลักษณ์ของร้อยกรองที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ ได้แก่

- 1) โคลง หมายถึง คำประพันธ์ประเภทหนึ่ง มีจำนวนคำในวรรคสัมผัสและบังคับเอกโทตามฉันทลักษณ์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556)

2) ฉันท์ หมายถึง คำประพันธ์ประเภทหนึ่งที่วางคำครุหลุ เป็นแบบต่าง ๆ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) เป็นคำประพันธ์ที่มีข้อบังคับตายตัวหลายด้าน ทำให้แต่งยากอ่านยาก แต่ถ่ายทอดอารมณ์ได้ดี

3) กาพย์ หมายถึง คำร้อยกรองประเภทหนึ่ง มีหลายชนิด เช่น กาพย์ฉับมี กาพย์สุรางคนางค์ กาพย์ยานี กาพย์ขับไม้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) มีการกำหนดคณะ พยางค์ และสัมผัส คล้ายกับฉันท์ แต่ไม่ได้กำหนดครุหลุเหมือนกับฉันท์ กาพย์มีคำในวรรคไม่มาก ทำให้เสียงของคำสั้น ห้วน ให้ความรู้สึกแก่่งฮึกเหิม (ศุภวรรณ มงเพชร, 2547)

4) กลอน หมายถึง คำประพันธ์ซึ่งแต่เดิมเรียกคำเรียงที่มีสัมผัสทั่วไป จะเป็นโคลง ฉันท์ กาพย์ หรือร่ายก็ตาม; ครั้นเรียกคำประพันธ์เฉพาะอย่างเป็น โคลง ฉันท์ กาพย์ ร่าย แล้ว คำประพันธ์นอกจากนี้ อีกอย่างหนึ่งจึงเรียกว่า กลอน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) เช่น กลอนแปด กลอนนิราศ กลอนสักวามีบังคับคณะ สัมผัส และวรรณยุกต์

5) ร่าย หมายถึง คำประพันธ์ร้อยกรองรูปแบบหนึ่งที่ไม่กำหนดบาทหรือบาท จะแต่งยาวเท่าไรก็ได้ แต่ต้องเรียบเรียงคำให้คล้องจองกันตามลักษณะบังคับ มีคณะ สัมผัส พยางค์ คำเอกคำโท การแต่งจัดเป็นวรรค (ศุภวรรณ มงเพชร, 2547)

กวีนิพนธ์แบบไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ หรือกวีนิพนธ์ฉันทลักษณ์อิสระ เป็นการเขียนกวีนิพนธ์รูปแบบใหม่ที่ยืดติดอยู่ในกรอบแห่งฉันทลักษณ์ ได้แก่ วรรณรูปและกลอนเปล่า

วรรณรูปหรือกวีนิพนธ์รูปธรรม (Concrete Poetry) หมายถึง กวีนิพนธ์ที่ผสมผสานความงาม 2 ด้านเข้าด้วยกัน คือความงามในเชิงทัศนศิลป์กับความงามเชิงวรรณศิลป์ ความงามเชิงทัศนศิลป์เป็นความงามในด้านรูปทรงที่มองเห็นได้ รูปทรงนี้เกิดจากการเขียนหรือพิมพ์ตัวอักษรโดยจัดความยาวของบรรทัดจำนวนบรรทัด รวมทั้งการจัดช่องไฟระหว่างตัวอักษร คำ บรรทัด ให้เกิดความสวยงาม และแสดงรูปทรงต่าง ๆ เช่น รูปทรงเรขาคณิต รูปทรงอิสระ และรูปทรงธรรมชาติหรือรูปทรงวัตถุให้สัมพันธ์กับเนื้อหาของบทกวีนั้น ส่วนความงามในเชิงวรรณศิลป์เป็นเรื่องของอารมณ์ความรู้สึกและความคิดอันเกิดจากการอ่าน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556)

กลอนเปล่า เป็นกวีนิพนธ์ที่ไม่มีรูปแบบแน่นอน แต่งได้อย่างอิสระ มีลักษณะการเขียนวรรคละบรรทัด และไม่บังคับสัมผัสในตำแหน่งต่าง ๆ ของวรรค รื่นฤทัย สัจพันธ์ (2526) กล่าวถึงกลวิธีการแต่งเนื้อหา และรูปแบบของกลอนเปล่า สรุปได้ว่ามีกลวิธีการแต่ง 5 ลักษณะ ได้แก่ 1) การใช้ข้อความซ้ำเพื่อย้ำความหมาย 2) การใช้คำง่าย 3) การใช้สัญลักษณ์ 4) ใช้เครื่องหมายไวยากรณ์ เพื่อสื่ออารมณ์และน้ำเสียงของผู้แต่งให้ชัดเจนขึ้น และ 5) แต่งเป็นละคร โดยมีการกำหนดตัวผู้พูด มีการใช้ถ้อยคำในวงเล็บเพื่อบอกถึงอากัปกริยา น้ำเสียงหรือเสียงประกอบ ส่วนลักษณะเนื้อหาของกลอนเปล่านั้นแต่งเพื่อพรรณนาอารมณ์ความรู้สึก หรือความคิดอย่างใดอย่างหนึ่ง จึงมีเนื้อหาที่หลากหลายทั้งสะท้อนอารมณ์ส่วนตัวและแสดงความคิดเห็นเรื่องชีวิตและสังคม ส่วนรูปแบบของกลอนเปล่าเป็นคำประพันธ์ที่ไม่มีลักษณะบังคับทางฉันทลักษณ์อย่างร้อยกรองโบราณ จึงมีรูปแบบที่ประสานเอกลักษณ์ของร้อยแก้วและร้อยกรองเข้าด้วยกัน ไม่บังคับสัมผัสการเขียนที่เขียนติดต่อกันที่คล้ายร้อยแก้วแต่ยังคงรักษาลีลาร้อยกรอง

คือ มีจังหวะและการใช้โวหารสร้างจินตภาพ มีลักษณะของรูปแบบสร้างสรรค์สรุปได้ว่า 1) เขียนเป็นวรรควรรคละหนึ่งบรรทัด และ 2) ไม่มีการบังคับสัมผัส มีสัมผัสบ้าง ไม่มีสัมผัสบ้าง ไม่สม่ำเสมอ จึงสรุปได้ว่ากลอนเปล่าเป็นกวีนิพนธ์ที่แต่งได้อย่างอิสระ ไม่มีข้อบังคับทางฉันทลักษณ์ มีรูปแบบการเขียนที่ประสมประสานกันระหว่างร้อยแก้วและร้อยกรอง ใช้ถ้อยคำที่สื่ออารมณ์ความรู้สึกและสร้างจินตภาพแก่ผู้อ่านได้ดี จึงเป็นคำประพันธ์รูปแบบใหม่ที่ได้รับความนิยมจากผู้เขียนและผู้อ่านอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน

การเลือกรูปแบบการเขียนให้เหมาะสมเป็นสิ่งที่ควรพิจารณาในเบื้องต้น ศิวกานท์ ปทุมสูติ (2548) ได้ให้ข้อแนะนำเกี่ยวกับการเลือกรูปแบบไว้ว่า ควรเลือกให้เหมาะกับเจตนาและเหมาะสมกับความถนัด ดังนั้นการศึกษารูปแบบการเขียนจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการเริ่มต้นเขียนกวีนิพนธ์ หากเลือกรูปแบบการเขียนเหมาะสมตามเจตนาและตามความถนัดของตนจะช่วยให้ผู้เขียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานได้ดีขึ้น โดยเฉพาะกับนักเรียนที่ต้องการพัฒนาทักษะการเขียนกวีนิพนธ์ หากศึกษารูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์แต่ละชนิดให้เข้าใจก็จะสามารถนำไปใช้พัฒนาการเขียนกวีนิพนธ์ได้ดียิ่งขึ้น เพราะจากประสบการณ์การสอนภาษาไทยของผู้วิจัยพบว่านักเรียนบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านรูปแบบการเขียนจึงไม่แน่ใจว่าตนเองมีความถนัดในการเขียนกวีนิพนธ์รูปแบบใด ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์แบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์กับไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ ของนักเรียนมัธยมศึกษา โดยประมวลความรู้แนวคิด ทฤษฎีของนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญด้านกวีนิพนธ์หลายท่านมาพัฒนาแบบวิเคราะห์รูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์ เพื่อศึกษารูปแบบการเขียน วิเคราะห์ความถนัดและสนใจในการใช้เขียนกวีนิพนธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในครั้งนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสารงานกวีนิพนธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษา โครงการค่ายรวมพลคนชอบเขียน คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ครั้งที่ 1-3 ระหว่างปี พ.ศ.2555-2557 รวม 72 ชิ้นงาน ซึ่งผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบวิเคราะห์รูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 ชุด ซึ่งผู้วิจัยสร้างและหาคุณภาพแบบวิเคราะห์ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยาม (Index of Consistency: IC) มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์แบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์และไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ รวมทั้งการสร้างแบบวิเคราะห์ต่าง ๆ จากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการสร้างแบบวิเคราะห์

2. สร้างแบบวิเคราะห์รูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา 1 ชุด แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สืบหาข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ได้แก่ ชื่อ-สกุล เพศ ระดับชั้น ชื่อโรงเรียน และตอนที่ 2 แบบวิเคราะห์รูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

3. ตรวจสอบความเหมาะสมด้านการใช้ภาษาให้สอดคล้องกับแบบวิเคราะห์รูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์

4. นำแบบวิเคราะห์รูปแบบกวีนิพนธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมในการวิเคราะห์ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยาม (Index of Consistency: IC) โดยให้คะแนน +1 หากแน่ใจว่ารายการที่วิเคราะห์มีความเหมาะสมต่อการวิเคราะห์รูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์ ให้คะแนน 0 หากไม่แน่ใจว่ารายการที่วิเคราะห์มีความเหมาะสมต่อการวิเคราะห์รูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์ และให้คะแนน -1 หากแน่ใจว่ารายการที่วิเคราะห์ไม่มีความเหมาะสมต่อการวิเคราะห์รูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์ของนักเรียน

5. สรุปผลการประเมินความสอดคล้องแบบวิเคราะห์รูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์ จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ปรากฏว่าแบบวิเคราะห์มีดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกรายการ ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะให้ปรับเพิ่มบางรายการเพื่อความสมบูรณ์ของแบบวิเคราะห์

6. รวบรวมข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วดำเนินการปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริงในการวิเคราะห์รูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

7. เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความถนัดและความสนใจในการเขียนกวีนิพนธ์แบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์กับไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) รวบรวมชิ้นงานกวีนิพนธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โครงการค่ายรวมพลคนชอบเขียน คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ครั้งที่ 1-3 ระหว่างปี พ.ศ.2555-2557 จำนวน 72 ชิ้นงาน

2) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์รูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์ทั้งแบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์และไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ เพื่อใช้ประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล

3) วิเคราะห์รูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์แบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์กับไม่เคร่งครัด ฉันทลักษณ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยเปรียบเทียบความถนัดในการเขียนกวีนิพนธ์แบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์กับไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ ของนักเรียน แยกตามเพศและระดับการศึกษา โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐานคือ ค่าร้อยละ (Percentage)

4) สรุปและนำเสนอผลการวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างด้านการเลือกรูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เป็นความเรียงเชิงพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสารและนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์และเปรียบเทียบความถนัดและสนใจในการเขียนกวีนิพนธ์แบบ

เคร่งครัดฉันทลักษณ์กับไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โครงการค่ายรวมพลคนชอบเขียน คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ สรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษารูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์แบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์และไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาพบว่า กวีนิพนธ์ของนักเรียนทั้งหมดมี 72 ชิ้นงาน แยกเป็นของนักเรียนเพศหญิง 50 ชิ้นงาน คิดเป็นร้อยละ 69.44 และเพศชาย 22 ชิ้นงาน คิดเป็นร้อยละ 30.55 แยกตามระดับการศึกษา เป็นงานของนักเรียนระดับชั้น ม.4 จำนวน 35 ชิ้นงาน คิดเป็นร้อยละ 48.61 ชั้น ม.5 มี 24 ชิ้นงาน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และ ชั้น ม.6 มี 14 ชิ้นงาน คิดเป็นร้อยละ 19.44

2. ผลการเปรียบเทียบความถนัดและความสนใจในการเขียนกวีนิพนธ์แบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์กับไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาพบว่า นักเรียนมีความถนัดและสนใจเขียนกวีนิพนธ์รูปแบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์ ร้อยละ 46.67 ซึ่งน้อยกว่ารูปแบบไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ที่มีร้อยละ 58.33 เป็นงานของนักเรียนเพศหญิงและเพศชายในสัดส่วนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 50 (15:15) เป็นงานของนักเรียนระดับชั้น ม.4 จำนวน 13 ชิ้นงาน คิดเป็นร้อยละ 43.33 ชั้น ม.5 มี 11 ชิ้นงาน คิดเป็นร้อยละ 36.67 และชั้น ม.6 มี 6 ชิ้นงาน คิดเป็นร้อยละ 20 ส่วนรูปแบบไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์เขียนเป็นกลอนเปล่าทั้งหมด เป็นงานของนักเรียนเพศหญิงร้อยละ 83.33 มากกว่าเพศชายซึ่งมีเพียงร้อยละ 16.67 (35:7) เป็นงานของนักเรียนชั้น ม.4 จำนวน 22 ชิ้นงาน คิดเป็นร้อยละ 53.38 ชั้น ม.5 มี 13 ชิ้นงาน คิดเป็นร้อยละ 30.95 และชั้น ม.6 มี 8 ชิ้นงาน คิดเป็นร้อยละ 19.04

กวีนิพนธ์นิพนธ์แบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์ ที่นักเรียนสนใจเขียนตามความถนัดมี 3 ชนิด ได้แก่ กลอนแปด กาพย์ และฉันท ส่วนใหญ่วางตำแหน่งคำได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ เลือกใช้คำที่เข้าใจง่ายสื่อความหมายชัดเจน เช่น ตัวอย่างกลอนแปด กาพย์ และฉันท ดังนี้

กลอนแปดเรื่อง เสียงกระซิบจากชายแดน ของอารีญา หมาดโตะเห็น

บั้ง บั้ง บั้ง ปั้งปั้ง ใจหวนหวน	บนพื้นนั้นมีเศษปลอกกระสุน
ภายหลังปลิดบางชีวิตเป็นรูพรุน	ทิ้งเศษฝุ่น เศษซาก เขม่าควัน
เสียงกรีดร้องก้องทั่วดั่งฟ้าผ่า	เมืองยะลา ตานี แสนโศกศัลย์
อิกนราฯ เมืองไต้ อยู่ใกล้กัน	ภาพความฝันหลุดหายไปกับตา

จากตัวอย่างนี้จะเห็นว่าเป็นกลอนแปดที่มีจำนวนคำตรงตามแบบแผนกล่าวคือ มีจำนวนคำในวรรคอยู่ระหว่าง 7- 9 และมีสัมผัสตรงตามตำแหน่งของกลอนแปด โดยให้คำสุดท้ายวรรคที่ 1 “หวน” สัมผัสกับ “นั้น” ในคำที่ 3 ของวรรคที่ 2 ให้คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 “สุน” สัมผัสกับ “พรุน” ในคำสุดท้ายของวรรคที่ 3 ให้คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 “พรุน” สัมผัสกับ “ฝุ่น” ในคำที่ 3 ของวรรคที่ 4 มีการส่งสัมผัสระหว่างบทถูกต้องโดยให้คำสุดท้ายของวรรคที่ 4 ส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ 2 ในบทถัดไป นั่นคือ “ควัน” กับ “สัน” และมีการลงเสียงวรรณยุกต์ท้ายวรรค 2 และ วรรค 4 ตรงตามข้อกำหนดของกลอนแปดที่กำหนดให้เสียงท้ายวรรคที่ 2 เป็นเสียง จัตวา หรือเอก หรือโท ซึ่งคำว่า “สุน”

และ “ศัลย์” เป็นเสียงจัตวาและกำหนดให้เสียงท้ายวรรคที่ 4 เป็นเสียงสามัญหรือตรี ซึ่งคำว่า “ควัน” และ “ตา” เป็นเสียงสามัญ

กาพย์เรื่อง ฟ้า ดารา ไมตรี ของนฤพร อ่อนดั่ง

เหม่อมองบนฟากฟ้า	ดวงดาราที่สดใส
ตื่นตื่นขึ้นในใจ	ท้องฟ้าใสสวยจับตา
มีเมฆเป็นปุยสวย	ประดับด้วยสุรียา
แต่งแต้มอยู่บนฟ้า	สะดุดตาประทับใจ

จากตัวอย่างนี้จะเห็นว่าเป็นกาพย์ยานี 11 ที่มีจำนวนคำตรงตามแบบแผน กล่าวคือ จำนวนคำในวรรคแรกมี 5 คำ วรรคหลังมี 6 คำ และมีสัมผัสตรงตามตำแหน่งของกาพย์ยานี 11 โดยในบาทเอกให้คำสุดท้ายวรรคหน้า “ฟ้า” สัมผัสกับ “รา” คำที่ 3 ของวรรคหลัง ให้คำสุดท้ายของวรรคหลังในบาทเอก “ใส” สัมผัสกับ “ใจ” คำสุดท้ายของวรรคแรกในบาทโท และมีการส่งสัมผัสระหว่างบทถูกต้องโดยให้คำสุดท้ายของวรรคหลังในบาทโทของบทแรกส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคหลังในบาทเอกของบทถัดไป นั่นคือ “ตา” กับ “ยา”

ฉันท์เรื่อง ฝลิร์กป็นโลก ของนรวิชญ์ ขุนทอง

ใจกลางมณุษย์หน่อ	ฝิจะก่อหทัยหวาน
เป็นรักประหนึ่งธาร	สิขโลมและโน้มนำ
แผ่รักประจักษ์ผอง	มนปองจะแผ่ทำ
ไปรอยอับละออจร้า	ระตะแดน ณ รักดล

จากตัวอย่างนี้จะเห็นว่านักเรียนแต่งได้ตรงตามฉันทลักษณ์ของอินทวิเชียรฉันท์ 11 กล่าวคือ วรรคหน้า มี 5 คำ วรรคหลัง มี 6 คำ การส่งสัมผัสในบาทเอกให้คำสุดท้ายของวรรคหน้าสัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคหลัง ได้แก่ คำว่า “หน่อ” กับ “ก่อ” และ “ผอง” กับ “ปอง” คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 ในบาทเอกส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคแรกในบาทโท ได้แก่ คำว่า “หวาน” กับ “ธาร” และ “ทำ” กับ “จร้า” และมีสัมผัสระหว่างบท ได้แก่ คำว่า “นำ” กับ “ทำ” และวางคำครุหลุตรงตามตำแหน่งทุกวรรค คือ ครุ-ครุ-ลหุ-ครุ-ครุ- ลหุ-ลหุ-ครุ-ลหุ-ครุ

ส่วนกวีนิพนธ์นิพนธ์แบบไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ที่นักเรียนสนใจเขียนตามความถนัดมีชนิดเดียวคือกลอนเปล่า ซึ่งส่วนใหญ่ใช้รูปแบบการเขียนเป็นวรรค บรรทัดละวรรค เลือกใช้คำง่าย เหมาะสมกับเรื่อง เช่น กลอนเปล่าเรื่อง เราคงได้พบกันที่ไหนสักแห่ง ของโตนาวัฒน์ ศรีสาย

กลอนเปล่าเรื่อง เราคงได้พบกันที่ไหนสักแห่ง

เราคงได้พบกันอีก...ที่ไหนสักแห่ง

อาจจะในที่ที่เราไม่เคยไป
อาจจะในหนังสือสักเล่ม
หรืออาจจะในความฝัน
เสียงของความเงียบที่บ้าน
คงทำให้คิดถึง เสียงกลองสันทนาการที่นี้ไม่น้อย

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นลักษณะการใช้รูปแบบในการเขียนกวีนิพนธ์ของนักเรียนที่มีความสามารถในการเลือกใช้รูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์ที่แตกต่างกันตามความถนัดและสนใจ

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์แบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์และไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โครงการค่ายรวมพลคนชอบเขียน คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่จำนวน 72 ชิ้นงาน สรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

1) ผลการศึกษารูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์แบบเคร่งครัดฉันทลักษณ์และไม่เคร่งครัดฉันทลักษณ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาพบว่า กวีนิพนธ์ของนักเรียนมี 72 ชิ้นงาน แยกตามเพศเป็นงานของนักเรียนเพศหญิงร้อยละ 69.44 และเพศชายร้อยละ 30.55 แยกตามระดับการศึกษา เป็นงานของนักเรียนระดับชั้น ม.4 มากที่สุดร้อยละ 48.61 ชั้น ม.5 ร้อยละ 33.33 และ ชั้น ม.6 ร้อยละ 19.44 อภิปรายผล ได้ว่า

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ให้ความสนใจด้านการเขียนกวีนิพนธ์เป็นนักเรียนเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนเพศหญิงซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นมีอารมณ์ที่อ่อนไหวละเอียดละมามากกว่าเพศชาย สอดคล้องคำกล่าวของสุริยเดว ทรีปาตี (2559) ที่กล่าวว่าวัยรุ่นตอนกลาง (14-16 ปี) จะยอมรับสภาพร่างกายที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นหนุ่มเป็นสาวได้แล้วและมีความคิดที่ลึกซึ้ง (abstract) จึงหันมาใฝ่หาอุดมการณ์และหาเอกลักษณ์ของตนเอง เพื่อความเป็นตัวของตัวเอง การเขียนกวีนิพนธ์เพื่อถ่ายทอดความคิดความรู้สึกรักของนักเรียนมัธยมศึกษาซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่น จึงเป็นอีกวิธีการหนึ่งในการแสดงความเป็นตัวของตัวเอง นักเรียนเพศหญิงซึ่งมีอารมณ์อ่อนไหวและสนใจในเรื่องความรักและชีวิตครอบครัวตามพัฒนาการของวัยรุ่น จึงมีความชื่นชอบและสนใจประติติประดอยถ้อยคำเรียงร้อยเป็นกวีนิพนธ์ได้มากกว่านักเรียนเพศชายที่ชื่นชอบเรื่องราวการผจญภัยตื่นเต้นระทึกมากกว่าการร่วมกิจกรรมการเขียนกวีนิพนธ์ และเมื่อแยกงานกวีนิพนธ์ของนักเรียนตามระดับการศึกษาพบว่า เป็นงานกวีนิพนธ์ของระดับชั้นม.4 มากที่สุด รองลงมาคือ ม.5 และ ม.6 ตามลำดับ อภิปรายได้ว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ให้ความสนใจในการเขียนกวีนิพนธ์มากที่สุดคือระดับชั้น ม.4 ซึ่งเป็นช่วงวัยรุ่นที่กำลังค้นหาความเป็นตัวตนและความถนัดของตนเอง การเขียนกวีนิพนธ์จึงอาจเป็นสิ่งที่สนใจศึกษาเรียนรู้ เมื่อได้เรียนรู้แล้วว่าตนเองไม่มีความถนัดด้านนี้ ความสนใจด้านการเขียนกวีนิพนธ์จึงมีแนวโน้มที่ลดลง เมื่อเลื่อน

ชั้นขึ้น ม.5 และ ม.6 ซึ่งนักเรียนจะหันไปให้ความสนใจกับการเรียนการสอนในศาสตร์วิชาที่ตนเองถนัด และร่วมกิจกรรมอื่น ๆ ที่ตนเองสนใจมากกว่า โดยเฉพาะนักเรียนระดับชั้น ม.6 ซึ่งจะสนใจกิจกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าเรียนมหาวิทยาลัยมากกว่ากิจกรรมอื่น จึงอาจทำให้ความสนใจด้านการเขียนกวีนิพนธ์มีน้อยกว่านักเรียนในระดับชั้น ม.4 หรือ ม.5 และเป็นที่น่าสนใจกว่านักเรียนระดับชั้น ม.6 ที่เข้าร่วมโครงการค่ายนักเขียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่ผ่านการเข้าค่ายรวมพลคนชอบเขียนและค่ายอบรมการเขียนอื่น ๆ มาแล้วตั้งแต่ระดับชั้น ม.4 และ ม.5 แสดงว่านักเรียนมีความถนัดและสนใจด้านการเขียนกวีนิพนธ์โดยแท้จริง

ดังนั้นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาเพศหญิงจึงมีความสนใจด้านการเขียนกวีนิพนธ์มากกว่าเพศชาย และนักเรียนระดับชั้น ม.4 จะมีความสนใจด้านการเขียนกวีนิพนธ์มากกว่านักเรียนในระดับชั้นที่สูงกว่าคือ ม.5 และ ม.6 การจะฝึกทักษะการเขียนกวีนิพนธ์จึงควรมุ่งเน้นที่ระดับชั้น ม.4 ก่อนเป็นอันดับแรก

2) ผลการเปรียบเทียบความถนัดและสนใจในการเขียนกวีนิพนธ์แบบเครื่องคิดค้นสัญลักษณ์กับแบบไม่เครื่องคิดค้นสัญลักษณ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาพบว่า นักเรียนมีความถนัดและสนใจเขียนกวีนิพนธ์แบบเครื่องคิดค้นสัญลักษณ์ ร้อยละ 46.67 โดยเขียนเป็นกลอนแปดมากที่สุด รองลงมาคือกาพย์ และฉันท์ ซึ่งน้อยกว่ารูปแบบไม่เครื่องคิดค้นสัญลักษณ์ที่มีถึงร้อยละ 58.33 โดยเขียนเป็นกลอนเปล่าทั้งหมด เมื่อแยกตามเพศพบว่า กวีนิพนธ์แบบเครื่องคิดค้นสัญลักษณ์เป็นงานของนักเรียนเพศหญิงและเพศชายในสัดส่วนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 50 ส่วนแบบไม่เครื่องคิดค้นสัญลักษณ์ เป็นงานของนักเรียนเพศหญิงร้อยละ 83.33 มากกว่าเพศชายซึ่งมีเพียงร้อยละ 16.67 เมื่อพิจารณาระดับการศึกษา กวีนิพนธ์แบบเครื่องคิดค้นสัญลักษณ์เป็นของนักเรียนระดับชั้น ม.4 มากที่สุด ร้อยละ 43.33 ชั้น ม.5 ร้อยละ 36.67 และชั้น ม.6 ร้อยละ 20 ส่วนแบบไม่เครื่องคิดค้นสัญลักษณ์เป็นงานของนักเรียนชั้น ม.4 ร้อยละ 53.38 ชั้น ม.5 ร้อยละ 30.95 และชั้น ม.6 ร้อยละ 19.04 อภิปรายผลได้ว่า

กวีนิพนธ์ที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาเขียนมีทั้ง 2 รูปแบบ คือ แบบเครื่องคิดค้นกับไม่เครื่องคิดค้นสัญลักษณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของงานวิจัยของกิตติมา จันทร์ลาว (2555) ที่ศึกษาวิเคราะห์กวีนิพนธ์ของ สถาพร ศรีสัจจัง พบว่า ใช้รูปแบบในการประพันธ์ทั้ง 2 ชนิด คือ รูปแบบฉันทลักษณ์เดิมที่มีมาแต่โบราณ และรูปแบบกวีพจน์อิสระ โดยนักเรียนมีความถนัดและสนใจเขียนกวีนิพนธ์รูปแบบเครื่องคิดค้นสัญลักษณ์น้อยกว่าแบบไม่เครื่องคิดค้นสัญลักษณ์ ทั้งนี้เพราะรูปแบบเครื่องคิดค้นสัญลักษณ์ ได้แก่ โคลงฉันท์ กาพย์กลอน ร่าย อาจมีข้อจำกัดเรื่องข้อบังคับทางฉันทลักษณ์ที่ยากต่อการจดจำเพื่อนำไปเขียนในเวลาจำกัด ต่างกับแบบไม่เครื่องคิดค้นสัญลักษณ์ที่เขียนได้อย่างอิสระโดยไม่จำกัดจำนวนคำและสัมผัส ทำให้นักเรียนสนใจเขียนมากกว่า เพราะเชื่อว่าตนมีความถนัดกว่าและมั่นใจว่าเขียนได้ถูกต้อง ส่วนคนที่สนใจเขียนกวีนิพนธ์แบบเครื่องคิดค้นสัญลักษณ์ก็เลือกเขียนเฉพาะชนิดที่ตนเองมั่นใจที่สุดนั่นคือ กลอนแปด กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 และ อินทรวชิรฉันท์กับภุชงค์ประยาตฉันท์ ซึ่งเป็นกวีนิพนธ์ที่กำหนดไว้ในตำราเรียนภาษาไทยและหนังสืออ่านนอกเวลาของกระทรวงศึกษาธิการ และกวีนิพนธ์ที่เลือกเขียนทั้ง 3 ชนิดนี้ นักเรียนส่วนใหญ่ก็สามารถเขียนได้ตรงตามฉันทลักษณ์ เพราะนักเรียนกลุ่มนี้เลือกเขียนกวีนิพนธ์

แบบเครื่องคิดค้นลักษณะเฉพาะชนิดที่ตนเองมีความถนัดและสนใจซึ่งมั่นใจว่าสามารถจดจำลักษณะบังคับทางฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ที่เลือกเขียนได้แม่นยำจริง ๆ แต่เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วกวีนิพนธ์แบบเครื่องคิดค้นลักษณะที่นักเรียนเขียนก็ยังน้อยกว่ากวีนิพนธ์แบบไม่เครื่องคิดค้นลักษณะประเภทกลอนเปล่าเมื่อแยกวิเคราะห์ตามเพศพบว่า นักเรียนที่สนใจเขียนในรูปแบบเครื่องคิดค้นลักษณะเป็นเพศหญิงและเพศชายในสัดส่วนที่เท่ากัน แสดงว่าไม่มีความแตกต่างด้านการเลือกรูปแบบการเขียนกวีนิพนธ์ประเภทนี้ระหว่างนักเรียนเพศหญิงและเพศชาย ตรงกันข้ามกับรูปแบบไม่เครื่องคิดค้นลักษณะที่นักเรียนเพศหญิงเลือกใช้กลอนเปล่าในการเขียนกวีนิพนธ์มากกว่านักเรียนเพศชายอย่างชัดเจนถึงร้อยละ 83.33 แสดงว่านักเรียนเพศหญิงสนใจเขียนกลอนเปล่ามากกว่าเพศชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลอนเปล่าเป็นกวีนิพนธ์รูปแบบใหม่ที่เขียนได้ง่ายเพราะไม่บังคับสัมผัส ดังที่ศิวกานท์ ปทุมสูติ (2548) กล่าวว่า พื้นฐานของกลอนเปลาคือ เขียนวรรคละหนึ่งบรรทัด และไม่บังคับสัมผัส นักเรียนเพศหญิงจึงมั่นใจที่จะเขียนกลอนเปล่ามากกว่ากวีนิพนธ์แบบเครื่องคิดค้นลักษณะ จึงมีงานเขียนประเภทนี้มากกว่านักเรียนเพศชายอย่างชัดเจนและเมื่อแยกตามระดับการศึกษาพบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษา เลือกเขียนกวีนิพนธ์รูปแบบเครื่องคิดค้นลักษณะและไม่เครื่องคิดค้นลักษณะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เป็นงานของนักเรียนระดับชั้น ม.4 มากที่สุด รองลงมาคือ ม.5 และ ม.6 ตามลำดับ สอดคล้องกับคำอธิบายข้างต้นที่ได้กล่าวมาแล้วในประเด็นแรก ซึ่งสรุปได้ว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายระดับชั้น ม.4 มีความถนัดและสนใจเขียนกวีนิพนธ์มากกว่านักเรียนระดับชั้นที่สูงกว่า คือ ชั้น ม.5 และ ม.6 ดังนั้นการจะปลูกฝังให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายรักและชื่นชอบด้านการเขียนกวีนิพนธ์ จึงควรเน้นหนักที่นักเรียนระดับชั้น ม.4 เป็นสำคัญเพื่อปูพื้นฐานการเขียนกวีนิพนธ์ต่อยอดองค์ความรู้ในระดับสูงขึ้น

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาเพศหญิงมีความถนัดและสนใจในการเขียนกวีนิพนธ์มากกว่าเพศชาย นักเรียนระดับชั้นที่น้อยกว่ามีความสนใจในการเขียนกวีนิพนธ์มากกว่านักเรียนในระดับชั้นที่สูงกว่า ดังนั้นนักเรียนชั้น ม.4 จึงมีชิ้นงานกวีนิพนธ์มากกว่าชั้น ม.5 หรือ ม.6 และนักเรียนส่วนใหญ่มีความถนัดและสนใจในการเขียนกวีนิพนธ์แบบไม่เครื่องคิดค้นลักษณะมากกว่าแบบเครื่องคิดค้นลักษณะ อาจเป็นเพราะมีอิสระเรื่องรูปแบบในการเขียน ประกอบกับเมื่อต้องเขียนให้เสร็จสิ้นภายในเวลาอันจำกัดทำให้สร้างสรรค์ชิ้นงานกวีนิพนธ์แบบไม่เครื่องคิดค้นลักษณะได้ง่ายและรวดเร็วกว่า ทำให้ได้แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกวีนิพนธ์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาว่าควรพัฒนาฝึกฝนทักษะการเขียนกวีนิพนธ์ควบคู่กันทั้ง 2 รูปแบบ โดยขยายขอบเขตกำหนดเวลาในการเขียนกวีนิพนธ์แบบเครื่องคิดค้นลักษณะให้มากกว่าแบบไม่เครื่องคิดค้นลักษณะ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีเวลาทบทวนรูปแบบกฎเกณฑ์ทางฉันทลักษณ์ให้ชัดเจนก่อนเริ่มต้นเขียนกวีนิพนธ์ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการเขียนกวีนิพนธ์ที่มีคุณภาพผลงานในระดับที่ใกล้เคียงกันทั้ง 2 รูปแบบ อันจะเอื้อประโยชน์ต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนกลุ่มนี้ต่อไป

คำขอบคุณ

งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาดไทย และได้รับคำแนะนำจากที่ปรึกษางานวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มาโนช ดินลานสกุล คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้บริหาร คณาจารย์ นักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ ที่เข้าร่วมโครงการค่ายรวมพลคนชอบเขียน และเจ้าของผลงานทุกท่านที่ผู้วิจัยได้นำมาประกอบอ้างอิงในงานวิจัยทำให้งานวิจัยสมบูรณ์ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูง

อ้างอิง

กิตติมา จันทรลาว. (2555). *วิเคราะห์ทฤษฎีนิพนธ์ของสถาพร ศรีสังข์. ปรินญาณินพนธ์*

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ:

ราชบัณฑิตยสถาน.

รินฤทัย สัจจพันธ์. (2526). *วรรณกรรมปัจจุบัน*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศิวกานท์ ปทุมสูติ. (2548). *การเขียนสร้างสรรค์ไม่ยากอะไรเลย*. สุพรรณบุรี: ศูนย์เรียนรู้ทุ่งศก้อาศรม.

ศุภวรรณ มองเพชร. (2550). *ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 2*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมอาชีพ.

สุริยเดว ทรีปาตี. (22 กุมภาพันธ์ 2560). *พัฒนาการและการปรับตัวในวัยรุ่น*. สืบค้นจาก

www.nicfd.cf.mahidol.ac.th/th/images/documents/3